

αὐτὴν ὅτι αἱ κυρίαι φέρουν τὰς πολυτελεστέρας καὶ κομψοτέρας ἐνδύματάς των. Προσθέσατε ἀκόμη τὴν ἔκτακτον φαιδρότητα τὴν ἐπικεχυμένην εἰς τὰς μορφὰς ὅλου τοῦ λαοῦ. Καὶ δύνασθε τότε νὰ σχηματίσητε ἀμυδράν τινα ιδέαν τῆς τόσον δημοτικῆς ταύτης ἑορτῆς.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγώνων, οἱ πεζοὶ διασκορπίζονται καὶ οἱ ἐπιβάται τῶν ιουγκῶν ἀποβιβάζονται. Τοῦ ἡλίου μὴ καταδύσαντος ἔτι, δέκασμος ἐπωφελεῖται τῶν ὄλιγων ὑπολειπομένων ὥρῶν τῆς ἡμέρας διὰ ν' ἀναπαυθῇ ὄλιγον καὶ ν' ἀπολαύσῃ τὴν δρόσον τῆς ἑζοχῆς. Καὶ ἀλλοι μὲν διευθύνονται εἰς τὸ πλησίον τῆς λίμνης φυκοδομημένον μοναστήριον, ἀλλοι δὲ ὑπὸ τὰ πέριξ παλαιοῦ τινος τύμβου μεγάλα δένδρα.

Ἐν τῷ τύμβῳ τούτῳ είναι δὲ τάφος ἀρχαίου τινὸς καὶ διασήμου λογίου τῆς πόλεως ὅστις ζῶν ἔτι ἔκτισε τὴν τελευταίαν του κατοικίαν παρὰ τὴν ὄχθην τῆς λίμνης, ἐν θαυμαστῇ τοποθεσίᾳ. Ἀντὶ δὲ τῶν συνήθων ἐπιγραφῶν διέων ἑξυμνοῦνται αἱ ἀρεταὶ τῶν θανόντων ἐπὶ τῶν κοινῶν τάφων δὲ λόγιος εἴχεν ἐπιγράψη ἐπὶ τῶν λιθών τοῦ μνημείου τὰ ποιήματα ἔχυτον καὶ τῶν φίλων του. Ἰδού τρεῖς τῶν γνωστοτέρων ἐκ τῶν στίχων τούτων:

«Κάτ' ἀπ' ἓν χλόη τῶν ἀνθῶν κι' ἀπ' τῶν πευκῶν τὸν ἵσκο
Τὴν μυρωδιὰ τοῦ λιθανίου θὲ δέχωμαι γιὰ πάντα
Ποῦ νὰ μοῦ φέρνουν θάρρωνται μὲ σέβας τὰ πατειά μου.»

Προεχωρήσαμεν μετὰ φίλων μέχρι τοῦ μοναστηρίου, δόπου ἐγένεναμεν δεκτοὶ προθυμότατα. Οἱ ιερεῖς τοῦ Βούδδα μᾶς προσέφεραν καὶ ἀρχὰς ἀνὰ ἔνα κύαθον ἑξακισίου τείου καὶ κατόπιν μᾶς προσεκάλεσαν νὰ μείνωμεν ἵνα δειπνήσωμεν μετ' αὐτῶν. Δεῖπνον νηστήσιμον—διότι οἱ βουδισταὶ δὲν κρεωφαγοῦν—ἀλλ' ἑξάρετον οὐχ ἡττον. Πρῶτον μὲν διότι διέφερε τῆς συνήθους μονοτόνου διακίτης καὶ ἐπειτα διότι ή μαγειρικὴ τῶν ιερέων αὐτῶν, μολονότι νηστήσιμος, εἶνε ὄντως ἀξία τῆς ἐπὶ θαυμασίᾳ λεπτότητι φήμης τῆς. Μᾶς παρεκάλεσαν γὰρ ἐπανέλθωμεν μετὰ ἔνα μῆνα διὰ νὰ δοκιμάσωμεν τοὺς καρποὺς τοῦ Λισί, ὡραίου δένδρου ἐκ τοῦ καλλιτέρου εἴδους τοῦ ὄποιου δὲ κῆπος των λέγουν διὰ ἔχει δεκακτὼ δέκα στελέχη, ἀτινα ὄνομαζουν τὰ δεκακτὼ κορίτσια. Διὰ νὰ σᾶς εἰκονίσω δὲ τὴν γραφικότητα τῆς θέσεως ἐν ἡ κεῖται τὸ μοναστήριον, ἀρκεῖ μόνον νὰ παραβέσω ἐνταῦθα ἐν ἀπόσπασμα διασήμου τινός ποιήματος, ἐγκεχαραγμένου ἐπὶ βράχου, ὅπισθεν τοῦ ιεροῦ τοῦ Βούδδα:

«Ἐνῷ γλυκὰ λιγοθυμῆ ὁ ἕχος τῆς καμπάνας
Καὶ μοιάζει σὰ νὰ χάνεται 'ς τὰ σύννεφα τῆς δύσης,
Ο ποιητὴς μὲ δνειρά γεμάτο τὸ κεφάλι:
Πλανάται ὀλομάναχος καὶ γύρω τὸν κυκλόνουν,
Τρειγύρω κι' ἀποπάνω του, δέκα χιλιάδες δέντρα.»

Ἐπειδὴ ἡ ὥρα εἴχε παρέλθη, ἀπερφασίσαμεν νὰ κοιμηθῶμεν ἐν τῷ μοναστηρίῳ. Ἐνταῦθα δὲ

κρίνω εὔκαιρον νὰ σημειώσω ὅτι ἐν Κίνῃ δέκα τὰ μοναστήρια ἐκπληροῦν συγχρόνως καὶ χρέον ξενοδοχείων συνήθως: πολυπληθῆ φίλικὰ δωμάτια είνε πάντοτε φυλαγμένα ἐπὶ τούτω, εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐπισκεπτῶν. Ἐπωφελήθημεν ἀσμένιως τῆς καλῆς ταύτης συνήθειας, τοσούτῳ μᾶλλον ὅσφ, ἐπὶ τῇ ἐπελεύσει τῆς νυκτός, αἱ πύλαι τῆς πόλεως εἴχον κλεισθῆ καὶ εὔρισκόμεθα κλεισμένοι . . . ἔξω. Δέν δυσηρεστήθημεν δὲ διὰ τὸ κλείσιμον αὐτό, ιδίως διότι τὸ ἐσπέρας ἡδυνήθημεν οὕτω νὰ παραστῶμεν εἰς μίαν ἱεροτελεστίαν τῶν βουδιστῶν καὶ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι, ἐκτὸς τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἀτινα ἐπιβάλλουν τὴν σοβαρότητα ἣν ἀπαιτεῖ τὸ ἐπάγγελμά των, οἱ ιερεῖς οὗτοι ἡσαν δέοι ἀνθρώποι ὡς πᾶς ἀλλοι, ἀπλοὶ θνητοί, εὐθύμοτατοι καὶ ἀγαπῶντες τὸν γέλωτα καὶ τὴν φαιδρότητα. Πινοντες οἶνον ἔξ οὐρῆς συνεθέτομεν ἀμα μετ' αὐτῶν ἔξ ὑπαμοιβῆς καθ' δλην τὴν διάρκειαν τοῦ δείπνου στίχους, εἰς οὓς ἐδείκνυντο χαρίεστατοι καὶ οὐδαμῶς σχολαστικοὶ καὶ πένθιμοι.

Ἐν τῇ συνδιαλέξει, ὡς καὶ ἐν τῇ ποιήσει, κανεὶς ὑπαινιγμὸς θρησκευτικῶν ἢ καν φιλοσοφικῶν ἀντικειμένων. Τὰ ἄνθη, ἡ σελήνη, αἱ καλλοναὶ τῆς φύσεως ὑπῆρξαν τὰ μόνα θέματα. Οἱ ἀγαθοὶ αὐτοὶ ιερεῖς ἐννοοῦν φαίνεται πολὺ καλὺ ὅτι τίποτε δὲν είναι μᾶλλον ἀηδὲς ἢ ν' ἀκούῃς τινὰ δημιουρῶντα πάντοτε περὶ τοῦ ἐπαγγέλματός του.

Εἰς τῶν μετ' ἔμοι φίλων ἡρώτησεν ἔνας ἐξ αὐτῶν πῶς ἡμπορεῖ νὰ ζῇ χωρὶς οἰκογένειαν, διότι ὡς γνωστὸν οἱ ιερεῖς τοῦ Βούδδα δὲν νυμφεύονται. «Ο ιερεὺς ἀπήντησε διὰ τῶν ἐπομένων στίχων:

«Δὲ θέλω τοῦ λωτοῦ ἐγὼ τὰ φύλλα νὰ λερόη
Τοῦ ποταμοῦ ἡ βραμερὴ καὶ σιχαμένη λάσπη,
Κ' ἔχω μαχαῖρι κορτερό, μὲ μύτη ἀκονισμένη,
Για νὰ μερῷ ἀπ' τὴ ρίζα τους τὴν πράσινη νὰ κόψω
Ἄγγικτας, πάντα παστορικαὶ, τῆς δροσεραὶς νυμφαῖς.»

Ἐν συνόλῳ, ἡσαν διασκεδαστικώτατοι δέοι καὶ ἡ συνομιλία ἐπὶ τοῦ τόνου καὶ κατὰ τὸ εἶδος τοῦτο παρετάθη μέχρι τῆς αὐγῆς. Τὸ δεῖπνον ἐγγίνεν ἀληθῆς εὐωχία, ἐντελῶς ὅμως σεμνὴ καὶ εὐπρεπής. Καὶ ἀναμφιβόλως δὲν θάνθους τοῦ λωτοῦ του, μὲ τὸ μειδίακα του τὸ στερεότυπον καὶ τὸ κρανίον του τὸ φαλακρόν, δὲν θὰ ἔθυμωσε δι' αὐτήν!....

M*.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

‘Η μωρία δὲν θὰ ἥτο ἐντελής μωρία ἀν δὲν ἐφείτο τὸ πνεῦμα. ‘Η κακία δὲν θὰ ἥτο ἐντελής κακία ἀν δὲν ἐμίσει τὴν ἀρετήν.

* *

Τὸ χαρακτηριστικὸν ἐπισήμου ἀνθρώπου: ὅτι τὸν γνωρίζουσιν ἀνθρώποι τοὺς ὄποιους αὐτὸς δὲν γνωρίζει.